

Analiza parlamentarne otvorenosti na Kosovu

DECEMBAR
2020

Analiza parlamentarne otvorenosti na Kosovu

AUTORI:

Dafina Olluri i Paulina Behluli

Decembar 2020

Uvod

Koristeći prethodno iskustvo sa partnerima iz regionalne mreže NVO „Action SEE“ Open Data Kosovo je pripremio dokument o politici gde se analizira nivo transparentnosti, otvorenosti i odgovornosti institucija zakonodavne vlasti na Kosovu za 2019. godinu.

Ovaj dokument je rezultat opsežnog istraživanja zasnovanog na naučnoj metodologiji koje je sprovela kompanija Open Data Kosovo u poslednjih nekoliko meseci. Cilj celokupnog istraživanja je da pruži detaljan pregled situacije na Kosovu i da doprinese sprovođenju reforme javne uprave gde su informacije Parlamenta uzete u obzir za izradu Strategije za modernizaciju javne uprave. Ovaj dokument takođe ima za cilj da osnaži principe dobrog upravljanja i pomogne institucijama da ih efikasnije primenjuju u svakodnevnom radu.

Nakon evaluacije predloženog cilja tokom prrthodnih godina, uzastopno tri godine od 2016. do 2018. godine, ovaj dokument izvlači analizu nivoa otvorenosti i preporuke za poboljšanje za 2019. godinu. Metodologija i njeni indikatori su stalno unapređivani i ista je prilagođena zahtevima date godine. Ovaj dokument o politici takođe iznosi uporedni element gde je ODK izradio analizu poboljšanja tokom godina kada je sprovedeno merenje.

Politika otvorenosti mora biti politika svih vlada u regionu i mora biti formulisana i tretirana jednako kao i ostale važne politike. Takva politika treba da zadrži svoju objektivnost po tom pitanju i ni u kom slučaju ne sme biti pod uticajem trenutnih političkih odluka ili drugih političkih elemenata.

Ovaj dokument o politici adresiran je Parlamentu i donosiocima odluka koji mogu imati koristi od ovog dokumenta ako se pažljivo uzmu u obzir rezultati i preporuke. Dokument takođe može biti od koristi predstavnicima međunarodnih organizacija, kao i kolegama iz NVO sektora koji se bave ovim pitanjima.

ODK je ispoštovao principe transparentnosti istraživanja i predstavio ih institucijama sa svim detaljima primene i zaključcima. ODK ostaje otvoren za sve sugestije, konstruktivne kritike i diskusije u vezi sa dokumentom o politici.

Metodologija istraživanja

Otvorenost predstavlja ključni uslov demokratije, jer omogućava građanima da dobiju neophodne informacije o ravnopravnom učešću u političkom životu, efikasno donošenje odluka i odgovornost institucija za svoje politike. Institucije širom sveta preduzimaju specifične aktivnosti u cilju povećanja njihove transparentnosti i odgovornosti prema građanima. Regionalni indeks otvorenosti osnovne izvršne vlasti uspostavljen je kako bi se definisalo u kojoj meri građani Kosova dobijaju dostupne i razumljive informacije od svojih institucija.

Regionalni indeks otvorenosti meri stepen do kojeg su institucije zemalja zapadnog Balkana otvorene za građane i društvo i zasniva se na sledećim principima: 1) transparentnost, 2) dostupnost, 3) integritet i 4) svesnost. Princip transparentnosti zahteva da su organizacione informacije, budžet i postupak javnih nabavki javno dostupni i da se redovno objavljuju i ažuriraju. Pristupačnost je povezana sa obezbeđivanjem i poštovanjem procedura za slobodan pristup informacijama, poboljšanjem dostupnosti informacija putem javnih rasprava i jačanjem interakcije sa građanima. Integritet sadrži elemente prevencije korupcije, sprovođenje etičkog kodeksa i regulisanje lobiranja. Poslednji princip, svesnosti, odnosi se na praćenje i procenu politika koje sprovode institucije.

Sledeći međunarodne standarde, preporuke i primere dobre prakse, ovi principi se dalje razvijaju kroz specifične, kvantitativne i kvalitativne pokazatelje. Takvi principi se vrednuju na osnovu: dostupnosti informacija na zvaničnim veb lokacijama institucija, kvaliteta pravnog okvira za određena pitanja, drugih izvora javnih informacija i upitnika koji se dostavljaju institucijama. Prikupljanje podataka sledilo je model sa postupkom verifikacije podataka koji je rezultirao standardnom greškom od +/- 3%. Merenje je sprovedeno u periodu od maja 2020. do kraja decembra 2020. godine. Skup preporuka prema institucijama izrađen je na osnovu rezultata istraživanja.

Otvorenost Parlamenta u 2016. godini

Kosovski parlament je postigao 60% prema indikatorima o otvorenosti. Ovaj rezultat je donekle zadovoljavajući, što pokazuje neke jasne napore za povećanje otvorenosti parlamenta. Međutim, bilo je prostora za poboljšanje. Kosovski parlament je postigao 47,73% u pogledu pristupačnosti. Postigao je 50% kada je u pitanju efikasnost koja je povezana sa strateškim planiranjem i parlamentarnim nadzorom kao sredstvom otvorenosti. Kosovo je visoko ocenjeno za komponentu integriteta sa ukupnom ocenom 83%, a 60% je postiglo u pogledu transparentnosti.

Otvorenost Parlamenta u 2017. godini

Kosovski parlament postigao je 49% na osnovu pokazatelja o otvorenosti. Ovaj rezultat nije ocenjen kao zadovoljavajući, s obzirom na to da je u poslednjem merenju Kosovo bilo drugo mesto u regionu sa 60%. Ovo je pokazalo da nije bilo povećanja napora za parlamentarnu otvorenost, pa je zemlja bila pala za tri mesta. Tokom ovogodišnjeg merenja, Kosovo je postiglo 45% u pogledu pristupačnosti, 16% u pogledu svesnosti, 69% u pogledu komponente integriteta i 48% u delu transparentnosti.

Otvorenost Parlamenta u 2018

Parlament Kosova je ukupno ocenjen sa 73%. Rangiranje Kosova u datoj godini bilo je zadovoljavajuće za razliku od prethodne godine, pokazujući porast napora za parlamentarnu otvorenost sa mnogim postojećim sredstvima i mehanizmima kao što su Forum Transparentnosti, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom, otvaranje sastanaka odbora itd. Ipak, ostalo je prostora za poboljšanje. Takođe, mora se napomenuti da je istraživanje urađeno za parlament kao instituciju i postojeće politike, a ne za analizu rada poslanika. Kosovski parlament ocenjen je sa 55% za princip pristupačnosti, 80% za komponente svesnosti, 82% za princip integriteta i 78% za princip transparentnosti.

Otvorenost Parlamenta u 2019

Parlament Kosova je dobio ukupnu ocenu od 80,5% otvorenosti za 2019. godinu. Takav rezultat pokazuje veliko poboljšanje ove institucije tokom godina. Pošto uvek ima prostora za poboljšanje, takva ocena pokazuje da Parlament tokom godina povećavao svoju otvorenost. Kada je prvi put obavljeno merenje u 2016. godini, kosovski parlament je postigao 60% pokazatelja, dok sada ocena pokazuje poboljšanje zahvaljujući uložnim naporima tokom godina. Ako bismo uporedili takav rezultat u regionalnom kontekstu, kosovski parlament ima još mnogo toga da uradi u pogledu svoje otvorenosti, međutim, u nacionalnom kontekstu takvo poboljšanje je zadovoljavajuće. Rezultati indeksa postignuti su uzimajući u obzir četiri principa parlamentarne otvorenosti, koja uključuju: transparentnost, dostupnost, integritet i svesnost. U sledećem odeljku biće detaljno objašnjeni ključni principi i ocena parlamenta u datim oblastima.

DOSTUPNOST (68%)

Princip transparentnosti podrazumeva da su organizacione informacije, budžet i procesi javnih pristupačnost se odnosi na nivo građana, OCD, zainteresovanih aktera da učestvuju u radu parlamenta, uključujući, ali ne ograničavajući se na Zakon o slobodi informacija i drugim propisima. S tim u vezi, kosovski parlament je postigao 68% po principu pristupačnosti, što je 13% više u odnosu na prethodnu godinu. U pogledu komunikacije sa javnošću, nisu postojali direktni kanali komunikacije koji su omogućavali pristup direktnoj komunikaciji između šire javnosti i parlamenta; međutim, ODK u saradnji sa kosovskim parlamentom razvijaju digitalno rešenje za elektronsko učešće koje će biti pokrenuto u februaru 2021.

Takvo rešenje; platforma za javne konsultacije omogućava direktnu komunikaciju između šire javnosti i poslanika. U teoriji, javne konsultacije nude priliku interesima raznovrsnijem izboru članova javnosti da pristupe političkoj moći i oblikuju njeno obavljanje. Pored platforme za javne konsultacije koja će se razviti, kosovski parlament je takođe dostupan putem kanala društvenih medija kao što je Facebook¹ što omogućava efikasnu komunikaciju o aktivnostima parlamenta sa mlađom publikom. Parlament Kosova treba da sprovede više obuka za osoblje u oblasti pristupa javnim informacijama. Prema anketi koju su popunili predstavnici kosovskog parlamenta, osoblje kosovskog parlamenta učestvovalo je na nekoliko obuka koje je organizovao Kosovski institut za javnu upravu na temama o zaštiti podataka o ličnosti i pristupu javnim dokumentima u 2018. i 2019. godini. Takve obuke i radionice obično organizuju organizacije civilnog društva i druge agencije/ institucije koje pomažu kosovskim javnim službenicima da rade na zahtevima o pristupu javnim dokumentima. Iako ne postoji zakonska obaveza za osoblje kosovskog parlamenta da sprovodi sesije obuke ili radionice, ipak službenici stižu koristi putem takvih mogućnosti za izgradnju kapaciteta i učešćem na istima.

¹ <https://www.facebook.com/kuvendi.skupstina>

Kosovo je visoko ocenjeno u bodovanju indeksa pristupačnosti zbog svoje dobre infrastrukture za slobodu informacija, kao što je predviđeno Zakonom o pristupu javnim dokumentima koji je uspešno revidiran u julu 2019. Prema ovom zakonu, institucija ima određeno lice koji se bavi zahtevima za slobodu informacija (SI) koje koristi razumno minimalno vreme da odgovori na zahteve. Pored ovoga, Zakon je takođe uveo Poverenika za informacije i privatnost koji će nadgledati sprovođenje zakona i pobrinuti se da se sa zahtevima pravilno i blagovremeno postupa. Međutim, dihotomija u procesu praktične primene takvog zakona dolazi do izražaja u ovom konkretnom slučaju. Kao što je takođe razgovarano sa internim osobljem Agencije za informacije i privatnost, kosovski parlament još uvek nije izabrao poverenika za informacije i privatnost. Od zakonskog uspostavljanja Agencije za informacije i privatnost, Agenciji nedostaje Poverenik za informacije i privatnost, a trenutno najviša pozicija je izvršni direktor.

Pravo na pristup informacijama ne odnosi se na državna preduzeća, javna preduzeća ili druga tela koja kontroliše Parlament, što se smatra kontinuiranim problemom iz poslednjeg merenja. Još jedan aspekt koji sprečava pravilnu primenu ovog zakona je neobjavlivanje spiska registara i dokumenata u koja su u posedu Parlamenta, kao što je zakonski propisano.

U pogledu funkcije dugmeta pretrage, došlo je do poboljšanja na službenoj veb stranici Parlamenta, funkcije koja sada radi i olakšava građanima navigaciju i proveru dostupnih dokumenata ili izvještaja koji se nalaze na platformi.

Elektronske peticije su obećavajuća oblast u pogledu institucionalne otvorenosti i građanskog učešća i angažovanja. Takva oblast je presudna za povećanje uloge otvorenosti u parlamentu i spada u komponentu pristupačnosti. Do danas, ne postoji mehanizam koji je usvojio kosovski parlament u vezi sa sistemom e-peticije. Zbog toga je Kosovo, u tri pokazatelja koja se odnose na e-peticije, postiglo nula bodova. Budući da ovaj oblik građanskog angažovanja u radu subjekata javne uprave veoma podstiču i podržavaju mnoge međunarodne mreže, tj. Partnerstvo za otvorenu vladu², preporučujemo da kosovski parlament krene ka takvim sistemima; transparentnije i pristupačnije od tradicionalnih peticija.

² <https://www.opengovpartnership.org/policy-area/e-petitions/>

Održavanje dobrih odnosa sa civilnim društvom, i time uključivanje civilnog društva u proces primene zakona je presudan element ka otvorenoj i odgovornoj vladi. U tom pogledu, kosovski parlament održava dobar odnos sa civilnim društvom, kao što je predviđeno i poslovníkom o radu parlamentarnih odbora (Poslovník o radu iz člana 65). Pored toga, imenovana osoba zadužena je za održavanje odnosa i redovnu komunikaciju sa OCD i praćenje mrežne platforme za registraciju zainteresovanih strana. Još jedno dostignuće kosovskog parlamenta je uspostavljanje neformalne grupe za transparentnost i odgovornost u parlamentu, koja direktno radi na povećanju transparentnosti i odgovornosti u parlamentu i u tom procesu angažuje poslanike, javne zvaničnike, OCD, međunarodne organizacije i građane. Onda se to pozitivno odrazilo na ocenu koju je Kosovo dobilo u vezi sa indikatorom pristupačnosti.

SVESNOST (75%)

Sledeći komponentu svesnosti, Parlament Kosova je osvojio 75%. Zbog značajnih postignuća postignutih u roku od jedne godine u pogledu principa svesnosti, ostvaren je tako zadovoljavajući rezultat. Što se tiče strateškog planiranja, u cilju pružanja detaljne i sistematske procene potencijalnih uticaja nove uredbe, kako bi se procenilo ispunjavanje regulative i postizanje željenih ciljeva, Skupština Kosova nije odgovorila. S obzirom da na Kosovu ne postoje mehanizmi za procenu regulatornog uticaja (PRU), Parlament nije mogao da pruži odgovor u vezi sa ovom specifičnom kategorijom. Kao takav, Parlament je postigao 0% u ovom specifičnom pokazatelju, što je zauzvrat dalo rezultat od 75% u pogledu komponente svesnosti.

Suprotno tome, na parlamentarnom poddomenu za nadgledanje, Kosovo postiže 100%. Takav rezultat ukazuje na veći ukupni rezultat na komponenti svesnosti. Kao deo ovog poddomena, parlamentarne aktivnosti i saslušanja se u većini slučajeva snimaju, otvorena su za javnost i arhiviraju se. U pogledu parlamentarnih procedura, predstavnici Glavnog izvršnog odbora mogu se dovesti u Parlament kako bi odgovarali na poslanička pitanja. Takođe, postoji postupak za sprovođenje

zahteva za izglasavanje nepoverenja. Poslanička grupa ili poslanici takođe mogu da podnesu peticiju za interpelaciju radi razmatranja pitanja vezanog za rad vlade ili ministarstva.

Pored toga, prema članu 66, kao delu Poslovnika o radu Skupštine Kosova, odbori imaju pravo da se konsultuju sa stručnjacima radi dobijanja informacija o predmetu o kome se raspravlja. Oni mogu održati javne rasprave i čak mogu ući u opštu raspravu sa licima koja pružaju informacije ukoliko je potrebno razjasniti činjenice. Sve ovo omogućava građanima da budu informisani i informisani o svim promenama koje su ili mogu uticati na njihov svakodnevni život. Ovo ispunjava zahteve principa svesti i otuda Kosovo svrstava još više na ovom mestu.

INTEGRITET (96%)

Komponenta integriteta predstavlja mehanizam za sprečavanje korupcije, propise o lobiranju i sprovođenju etičkog kodeksa. Parlament Kosova je postigao ukupno 96% u ovoj komponenti.

Etički kodeks poslanika je efikasno sredstvo za sprečavanje i ublažavanje korupcije na Kosovu. Takav kodeks je priložen Poslovniku koji je objavljen na veb stranicama i uređuje pitanja upotrebe državne imovine, poklona, sukoba interesa i političkih aktivnosti. Kabinet predsednika parlamenta prihvata pismenu izjavu u roku od (30) dana od osnivačkog zasedanja parlamenta, pa bi je trebalo ažurirati u roku od (30) dana od bilo kakve materijalne promene koja se dogodi. Informacije o imovini, izvorima prihoda, iznosu prihoda i obavezama pružaju se putem imovinske kartice članova. Takvi podaci su organizovani i strukturirani na lako dostupan način za javnost. Iako pristup podacima koji se odnose na prijavu imovine nije objavljen, takav pristup se građanima pruža na zahtev, kao što je odobreno u skladu sa Zakonom o pristupu javnim dokumentima i Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Agencija za borbu protiv korupcije je ovlašćeno telo za praćenje primene imovinskih kartica. Agencija podnosi krivičnu prijavu nadležnom tužilaštvu, u slučaju da poslanik krši zakonom predviđene obaveze. Takva krivična prijava biće napisana protiv višeg javnog zvaničnika koji krši obaveze smatrajući da povreda obuhvata krivično delo prema Krivičnom zakoniku Republike Kosovo.

Treći poddomen kao deo komponente Integritet je deo Lobiranja. Lobiranje je komunikacija sa javnim službenicima, donosiocima političkih odluka ili predstavnicima, da li to bilo direktno ili indirektno, kako bi se uticalo na javno donošenje odluka i obično je sprovodi klijent ili neko drugi u njegovo ime ili organizovana grupa. Preciznije, na Kosovu ne postoje propisi koji regulišu pravila lobiranja. Poslednjih godina lobiranje je postalo područje sve veće regulacije, sa prioritetoj koji se daje razumevanju oko toga ko konkretno lobira. Ako su sve aktivnosti lobiranja javne i zaštita daje prioritet javnom interesu, takva pravila lobiranja su od velike vrijednosti.

TRANSPARENTNOST (88%)

Parlament Kosova je postigao ukupno 88% na principu transparentnosti, što pokazuje napredak u poređenju sa rezultatima iz prošle godine. Komponenta Transparentnosti obuhvata organizacione informacije, budžet i postupak javnih nabavki i osigurava da su takvi elementi javno dostupni i objavljeni. U poddomenu organizacionih informacija, kosovski parlament je postigao ukupno 84%. Poddomen o organizacionim informacijama uzima u obzir kvalitet i kvantitet informacija u pogledu efikasnog rada parlamenta. „Skupština Kosova je potpisnik deklaracije o parlamentarnoj otvorenosti i sprovela je akcioni plan za otvorenu i transparentnu skupštinu do 2020. godine³. U skladu sa deklaracijom, Skupština je razvila strategiju za informisanje i komunikaciju sa skupštinom (2019-2021)⁴. Jedan od najvažnijih dokumenata koji je Skupština usvojila je pravilnik o komunikaciji sa

³ http://www.kuvendikosoves.org/Uploads/Data/Files/17/2020_06_23_VendimidheRregullorjaperrrendindheqasjenemediavedhetepublikutnepuneneKuvendit_CeARNKtVc4.pdf

medijima i javnošću u radu skupštine, koji je odredio pravila i procedure osoblju, kao i trećim stranama koje prate rad skupštine, kako bi se osigurala komunikacija“.

Zvanična veb stranica parlamenta nudi jednostavan pristup zakonima, amandmanima, nacrtima zakona, uredbama, strategijama i izvještajima o radu. Još jedna karakteristika koja doprinosi transparentnosti Parlamenta je mrežni sistem za praćenje zakonodavstva koji omogućava građanima da se više uključe u zakonodavni proces jer mogu da prate u kojoj se fazi nalazi zakon. Evidencija glasanja sa plenarnih sednica parlamenta takođe se objavljuje na veb stranici. Pored toga, Parlament vrši video prenos plenarnih sednica, što u celini podstiče aktivno učešće građana u zakonodavnom procesu, jačajući tako ulogu Parlamenta kao institucije. U poređenju sa prethodnim godinama, kosovski parlament takođe napreduje u transparentnosti u vezi sa javnim nabavkama do sada postigavši ukupno 93% u ovom poddomenu. Građani mogu pristupiti postupcima javnih nabavki za ugovore, koji su dostupni na veb lokaciji, kao i rezultatima glavnih ponuda za javne nabavke. Kao što je takođe popunjeno u anketi koja je poslata službenicima Skupštine, sve glavne ponude za javne nabavke (uključujući obaveštenje i postupak) objavljuju se putem državnog portala o javnim nabavkama⁴ kao što je i predviđeno zakonom. Ipak, postoji prostor za poboljšanjem, jer pozivi za postupke javnih nabavki još uvek nisu javno dostupni. Ipak, Skupština Kosova uspešno je objavila konačni plan nabavki kojem mogu slobodno da pristupe građani Kosova⁵.

Parlament je počeo da objavljuje detaljnije finansijske izveštaje na kvartalnom i godišnjem nivou u vezi sa svojim troškovima. Podaci su pruženi u vrlo jednostavnom i za preuzimanje formatu xls, kojem građani Kosova mogu lako da pristupe. Ovo je značajna prekretnica iz prošlogodišnjih nalaza i pokazuje spremnost Kosova da izvrši brze i efikasne promene za napredak u infrastrukturi i samim informacijama koje se pružaju javnosti.

Na kraju, preporuka koja je adresirana tokom prošlogodišnjeg merenja i koja još uvek važi jeste objavljivanje takozvanog budžeta građana, kako bi se povećala transparentnost parlamenta u komponenti državnog budžeta. Takav budžet preporučuje se objavljivanju u jednostavnom i lako razumljivom formatu za obične građane, kako bi se povećala fiskalna transparentnost.

4 [http://www.kuvendikosoves.org/Uploads/Data/Files/17/2019_02_08_StrategjiaperinformimdhekomunikimeKuvenditteRepublikesseKosoves%27\(1\)_BHz2KECcKL.pdf](http://www.kuvendikosoves.org/Uploads/Data/Files/17/2019_02_08_StrategjiaperinformimdhekomunikimeKuvenditteRepublikesseKosoves%27(1)_BHz2KECcKL.pdf)

5 <https://e-prokurimi.rks-gov.net/HOME/ClanakItemNew.aspx?id=327>

6 <http://www.kuvendikosoves.org/shq/raporte/prokurim/>

Angažovanje građana u radu parlamenta na Kosovu

ODK je u saradnji sa UBO Consulting sproveo terensko istraživanje kako bi u perspektivi prikazao stavove i razmišljanja građana Kosova o radu kosovske vlade. Kao deo ovog merenja, izabrano je ukupno 1065 građana Republike Kosova, koji su sveobuhvatno ciljali sve etničke grupe, uzrast, socijalno-ekonomsko poreklo, pol i prebivalište. Iz ove ankete izvedeni su zanimljivi nalazi koji će se koristiti kao dobra praksa za dalju implementaciju projekta. Što se tiče ankete, samo 6.1% ispitanika često prati rad Vlade Kosova. Oko 35% ispitanika ponekad prati rad Parlamenta, oko 37% retko prati, a 22% ispitanika to nikada ne čini. Takvi nalazi ostavljaju mnogo prostora za razmišljanje u vezi sa radom Parlamenta Kosova i kosovskih građana. Ovi nalazi mogu ili da impliciraju da građane ne zanima da znaju više o radu Parlamenta Kosova, ili da rad Parlamenta se ne pruža u razumljivom i pristupačnom formatu. U obe situacije utiče na element otvorenosti, jer da bi parlament bio otvoren i transparentan, pored rada parlamenta, podsticaj građana je podjednako važan.

Sledeće pitanje koje je bilo adresirano bilo je zadovoljstvo ispitanika, naime, građana Kosova radom Parlamenta Kosova. Samo oko 1% ispitanika je visoko zadovoljno radom parlamenta, dok je oko 23% ispitanika delimično zadovoljno radom parlamenta. Zbog toga se oko 33% ispitanika osećalo neutralno u vezi sa radom parlamenta, i na kraju oko 17% nezadovoljno radom parlamenta Kosova. Poslednje postavljeno pitanje bilo je da li ispitanici osećaju i misle da mogu dati svoj doprinos u inicijativama koje je preduzeo Parlament Kosova, gde je oko 27% ispitanika osetilo da imaju pravo glasa i da mogu da daju svoj doprinos u inicijativama parlamenta Kosova. Oko 52% je odgovorilo da ne misli da može da doprinese inicijativama kosovskog parlamenta, a oko 21% ispitanika nije izrazilo svoja mišljenja u tom pogledu. Od presudne je važnosti da se inkorporiraju verovanja i stavovi građana u preporukama i političkim dokumentima, i kao takvi, nalazi istovremeno pokazuju da je vrlo mali broj građana angažovan, a kamoli zainteresovan za doprinos radu ovih institucija. Nedostatak spremnosti građana da se angažuju takođe je pitanje samo po sebi.

PREPORUKE

AKCIONI KORACI

Da bi se povećala celokupna ocena, preporučujemo da Parlament Kosova preduzme sledeće korake:

Usvoji zakonodavstvo o elektronskom potpisu;

Započne sa primenom sistema e-peticiija;

Primeni mehanizme procene regulatornog uticaja (PRU) kako bi se pružila detaljna i sistematska procena potencijalnih uticaja nove uredbe, kako bi se zatim procenilo ispunjavanje propisa i postizanje željenih ciljeva;

Pogura napred regulaciju pravila lobiranja;

Objavi takozvani budžet građana, kako bi se povećala transparentnost parlamenta u komponenti državnog budžeta;

Sprovede više obuke za osoblje parlamenta u oblasti pristupa javnim informacijama;

Izabere Poverenika za informacije i privatnost za odgovarajuću agenciju;

OPEN DATA KOSOVO

Ganimete Tërbeshi, 26A, Aktash, Prishtinë 10000

Tel: +383 (0) 49 962 656

Available for calls: 08:00 – 16:00

Email: info@opendatakosovo.org

www.opendatakosovo.org